

Volwassen tand er uit? Wat nu?

- Zoek de tand
- Pak de tand bij de kroon vast
- Spoel de tand af met melk of lik er aan
- Plaats de tand terug
- Houd de tand op de plaats
- Ga direct naar de tandarts

Let op: plaats een uitgevallen melktand nóóit terug!

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met uw tandarts.

Dit vouwblad is samengesteld door de Redactieraad van het Ivoren Kruis met aanbevelingen van het Adviescollege Preventie Mond- en Tandziekten. Doel van de Vereniging Ivoren Kruis is het bevorderen van mondgezondheid. Circa 4000 tandartsen en mondhygiënisten zijn lid van deze vereniging. Meer weten? www.ivorenkruis.nl

© Ivoren Kruis / 2008

Tandletsel

Wanneer is er sprake van tandletsel?

Als een tand afbreekt, los staat of uit de mond is, is er sprake van tandletsel. Ga direct met de beschadigde (complete) tand of het stukje van de tand naar de tandarts.

De tand is afgebroken. Wat nu?

Ga met de afgebroken tand direct naar de tandarts. Houd daarbij het tanddeel nat! De tandarts bekijkt of hij het afgebroken stuk kan terugplaatsen. Als terugplaatsing niet mogelijk is, herstelt de tandarts de tand met tandkleurig materiaal (composiet). Als er geen klachten zijn, doet de tandarts aan een afgebroken melktand doorgaans niets. Eventueel slijpt hij de scherpe rand van de tand glad, zodat uw kind de tong niet beschadigt.

De tand staat los. Wat nu?

Niet aankomen of terugduwen. Ga direct naar de tandarts.

Een volwassen tand is er uit. Wat nu?

Plaats de tand van een blijvend gebit terug in de mond. Hoe sneller u dat doet, hoe groter de kans op succes is. Handel als volgt:

1 Zoek de tand snel op.

2 Pak de tand bij de kroon vast. De kroon is het deel van de tand dat boven het tandvlees zichtbaar is.

Vermijd contact met de wortel van de tand. Dat maakt de kans op een succesvolle terugplaatsing kleiner.

Let op: plaats een uitgevallen melktand nóóit terug. Daarmee kunt u de nieuwe blijvende tand beschadigen.

3 Spoel de tand af met melk. Geen melk binnen bereik? Laat de patiënt de tand dan schoonlikken of -zuigen. Reinig de tand nóóit met water of reinigingsmiddelen en gebruik evenmin een borsteltje. Dat maakt de kans op een succesvolle terugplaatsing kleiner. Bovendien kan de tand door afspoelen onder de kraan in de afvoer verdwijnen.

4 Is de tand schoon? Plaats hem dan terug.

5 Houd vervolgens de tanden op elkaar met ertussen een papieren zakdoekje of een gaasje. Zo blijft de tand het beste op zijn plaats.

6 Ga direct naar de tandarts. Die zal de teruggeplaatste tand controleren en vastzetten (spalken).

Ik krijg de tand niet teruggezet. Wat moet ik doen?

Leg de tand in de melk. Geen melk binnen bereik? Bewaar de tand dan los in de mond of in die van de ouder/verzorger, bij voorkeur in de ruimte tussen de kiezen en de wang. Als de tand langer dan een halfuur droog is geweest, kan hij nauwelijks met succes worden teruggezet. Bewaar de tand dus nooit in een zakdoek of doosje op weg naar de tandarts.

Kan ik gebitsletsel voorkomen?

Gebitsletsel kunt u soms voorkomen. Tijdens het sporten kunt u bijvoorbeeld een gebitsbeschermer dragen. Die biedt geen garantie, maar kan de eventuele schade bij een ongeluk beperken. Er bestaan verschillende soorten beschermers. Kant-en-klare zijn te koop in sportwinkels. Deze passen vaak niet goed en beschermen daarom onvoldoende.

Het beste werkt de gebitsbeschermer die precies op maat is gemaakt door uw tandarts.

Gebitsbeschermer, te koop in sportwinkels